

OBSAH

Úvodní poznámka	14
-----------------	----

SROVNÁNÍ ÚSTAVNÍCH LISTIN REPUBLIK STŘEDOEVROPSKÝCH

ÚVOD	17
------	----

Kapitola 1. MOC ZÁKONODÁRNÁ	25
-----------------------------	----

1.1 Úvod	25
----------	----

1.2 Volební právo do parlamentu	28
---------------------------------	----

1.2.1 Volební právo do sněmovny první	28
---------------------------------------	----

1.2.1.1 Aktivní volební právo	28
-------------------------------	----

1.2.1.2 Pasivní volební právo	29
-------------------------------	----

1.2.2 Volební právo do sněmovny druhé	30
---------------------------------------	----

1.3 Sídlo parlamentu	31
----------------------	----

1.4 Počet poslanců	31
--------------------	----

1.5 Právní postavení poslanců	32
-------------------------------	----

1.5.1 Osobní výkon mandátu. Instrukce	32
---------------------------------------	----

1.5.2 Zákaz současného členství v obou sněmovnách	33
---	----

1.5.3 Slib poslanecký	33
-----------------------	----

1.5.4 Dovolená	33
----------------	----

1.5.5 Inkompatibilita a nevolitelnost	34
---------------------------------------	----

1.5.6 Diety	35
-------------	----

1.5.7 Vzdání se mandátu	36
-------------------------	----

1.5.8 Imunita	36
---------------	----

1.5.9 Svědectví	42
-----------------	----

1.6 Činnost parlamentu po stránce formelní	43
1.6.1 Časové meze činnosti parlamentu	43
1.6.1.1 Volební perioda	43
1.6.1.2 Svolání parlamentu	43
1.6.1.3 Odročení a uzavření parlamentu	44
1.6.1.4 Rozpuštění a nové volby	45
1.6.2 Jednací řád	47
1.6.3 Většina nutná k usnášení	47
1.6.4 Veřejnost jednání v parlamentu	50
1.6.5 Zprávy o schůzích	50
1.6.6 Styk vlády s parlamentem	50
1.7 Činnost parlamentu po stránce materiální	51
1.7.1 Zákonodárna činnost parlamentů	52
1.7.1.1 Pravidla této činnosti	52
1.7.1.2 Tvoření zákonů a poměr obou komor	54
1.7.1.3 Tvoření a změna ústavních zákonů.	
<i>Poměr jich k zákonům jiným</i>	61
1.7.2 Správní činnost parlamentu	65
1.7.2.1 Pravidla této činnosti	65
1.7.3 Autonomní činnost sněmu	69
1.7.3.1 Pravidla této činnosti	69
1.7.3.2 Zkoumání voleb	70
1.8 Společné schůze obou sněmoven	71
1.9 Referendum	72
1.10 Sbor parlament zastupující	74
Kapitola 2 MOC VÝKONNÁ – PREZIDENT REPUBLIKY	77
2.1 Kdo může být zvolen za presidenta	78
2.2 Způsob volby	80
2.3 Volební období. Slib	81
2.4 Zastupování presidenta	82
2.5 Práva a povinnosti presidentovy	82

2.5.1 Práva presidentova při mezinárodním zastoupení státu	83
2.5.2 Práva presidentova vůči parlamentu	85
2.5.3 Práva presidentova vůči vládě	86
2.6 Práva presidentova v oboru exekutivy	88
2.6.1 Všeobecná	88
2.6.2 Vrchní velitelství	90
2.6.3 Právo milosti	91
2.7 Kontrasignace vládních aktů presidentových	92
2.8 Odpovědnost presidenta republiky	93
Kapitola 3 MOC VÝKONNÁ – VLÁDA	99
3.1 Principy, na nichž jest vláda vybudována	99
3.2 Členové vlády, jich počet a postavení	101
3.3 Ustanovování a propouštění ministrů	104
3.4 Kompetence vlády	106
3.5 Styk ministrů s presidentem	110
3.6 Odpovědnost ministrů	111
3.6.1 Odpovědnost politická	111
3.6.2 Odpovědnost trestní a státoprávní	113
3.6.3 Odpovědnost civilní	116
Kapitola 4 OSTATNÍ USTANOVENÍ ÚSTAV O MOCI VÝKONNÉ, ZVLÁŠTĚ PAK O MOCI NAŘIZOVACÍ	117
4.1 Moc nařizovací	117
4.2 Ostatní ustanovení ústav o moci výkonné	117
Kapitola 5 MOC SOUDCOVSKÁ	123
5.1 Všeobecná ustanovení o moci soudcovské	124
5.1.1 Organizace moci soudní	124
5.1.1.1 Státní soudnictví	124

5.1.1.2	<i>Zásada soudce zákonného</i>	125
5.1.1.3	<i>Oddělení soudnictví od správy</i>	125
5.1.1.4	<i>Jednotlivé druhy soudů</i>	126
5.1.1.5	<i>Poroty</i>	127
5.1.1.6	<i>Soudy vojenské</i>	127
5.1.1.7	<i>Soudy výjimečné</i>	127
5.1.1.8	<i>Soudy správní</i>	129
5.1.1.9	<i>Nejvyšší soud</i>	129
5.1.2	<i>Postavení soudců</i>	130
5.1.2.1	<i>Neodvislost</i>	130
5.1.2.2	<i>Jmenování, přesazování, penzionování</i>	130
5.1.3	<i>Zásady pro řízení soudní</i>	133
5.1.4	<i>Zkoumání platnosti zákonů a nařízení</i>	133
5.1.5	<i>Některá zvláštní ustanovení o moci soudcovské</i>	136
5.2	<i>O nejvyšších tribunálech práva veřejného</i>	138
5.2.1	<i>Československo</i>	138
5.2.2	<i>Polsko</i>	140
5.2.3	<i>Německo</i>	140
5.2.4	<i>Rakousko</i>	142
Kapitola 6.	<i>ZÁKLADNÍ PRÁVA</i>	145
6.1	<i>Všeobecné výklady</i>	145
6.2	<i>Jednotlivec</i>	147
6.2.1	<i>Rovnost</i>	147
6.2.2	<i>Státní občanství</i>	149
6.2.3	<i>Svoboda stěhovací</i>	150
6.2.4	<i>Vystěhování</i>	150
6.2.5	<i>Ochrana menšin</i>	151
6.2.6	<i>Ochrana osoby</i>	153
6.2.7	<i>Ochrana domácnosti</i>	154
6.2.8	<i>Ukládání trestů</i>	154
6.2.9	<i>Tajemství listovní</i>	155
6.2.10	<i>Volnost projevu mínění</i>	155

6.3 Život pospolitý	157
6.3.1 Ochrana rodiny a dětí	157
6.3.2 Právo shromažďovací a spolčovací	158
6.3.3 Volební právo	159
6.3.4 Právo petiční	160
6.3.5 Samospráva	161
6.3.6 Právo úřednické	161
6.3.6.1 <i>Přístup k úřadům</i>	161
6.3.6.2 <i>Úprava poměrů úředníků</i>	162
6.3.6.3 <i>Ručení za činy úředníků</i>	163
6.3.7 Povinnost přijmouti veřejné funkce a konati osobní služby	164
6.3.8 Přispívání k veřejným břemenům	165
6.4 Náboženství a náboženské společnosti	166
6.4.1 Svoboda víry a svědomí	166
6.4.2 Úprava náboženských společností	167
6.4.3 Jiná ustanovení týkající se náboženství	169
6.5 Vzdělání a škola	170
6.5.1 Svoboda vědy a umění	170
6.5.2 Úprava poměrů školních	170
6.5.3 Ochrana památek	173
6.6 Život hospodářský	173
6.6.1 Německo	173
6.6.2 Československo	176
6.6.3 Rakousko	176
6.6.4 Polsko	177
6.7 Postavení cizinců vůči základním právům a povinnostem	178
6.8 Suspense základních práv	179
SEZNAM ZÁKONŮ A LITERATURY	183

VYBRANÉ STŘEDOEVRÓPSKÉ ÚSTAVY V ČESKÝCH PŘEKLADECH

1. Ústava německé říše ze dne 11. srpna 1919	191
2. Ústava republiky Pruské ze dne 30. listopadu 1920	231
3. Ústava republiky Rakouské ze dne 1. října 1920	249
4. Ústava Polské republiky ze dne 17. března 1921	289

Jan Kober

KDO BYL VRATISLAV KALOUSEK?

1. Úvodem	313
2. Stav poznání	314
3. Rodiče, mládí a studium	321
4. Státní služba – Praha a Mladá Boleslav	327
5. Ministerstvo vnitra republiky Československé	330
6. Odborné práce první poloviny dvacátých let	334
7. Odborné práce ve druhé polovině dvacátých let a ve třicátých letech	339
8. Sklonek života – smrt – hodnocení současníků	346
Ediční poznámka	353
Seznam vyobrazení	359
Summary	363